KVINNORNAS TIDNING

N:o 1. 2:dra årg. 2 Januari 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
" sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Måndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — ½ år Kr. 3:75.
Lösnummer 20 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1921

Vad vill Kvinnornas Tidning?

I det provnummer Kvinnornas Tidning utsände i dec. förekom ingen prenumerationsanmälan i vanlig bemärkelse, endast en helt kortfattad presentation så lydande:

Bakom Kvinnornas Tidning stå inga affärs- eller partipolitiska intressen. Den är grundad av kvinnor, äges och redigeras av kvinnor.

Och därefter följde arbetsprogrammet, vilket vi även här återgiva:

Fri, oberoende, självständig och ärlig, besjälad av målmedveten arbetslust, orädd och full av förtröstan ställer den sig i kvinnornas tjänst för att som

deras egen tidning

på alla områden tillvarataga och främja deras intressen, lämna dem upplysning i sociala, politiska och andra dagens frågor samt för övrigt skänka dem god och underhållande läsning i skilda ämnen, litteratur, konst, uppfostran m. m.

Härtill kan fogas ännu en arbetsuppgift.

Om vi hade en egen tidning! Huru ofta har icke detta utrop höjts inom kvinnoföreningar och kvinnliga kårsammanslutningar eller av enskilda kvinnor, när de önskat komma i kontakt med den stora kvinnovärlden för att påkalla dess uppmärksamhet för på dagordningen stående viktiga frågor berörande kvinnornas, hemmens och även samhällets intressen, men därvid funnit dagspressen likgiltig och obenägen att öppna sina spalter för kvinnosynpunkterna!

Kvinnornas Tidning kommer nu som ett svar på denna kallelse, erbjudande sin villiga tjänst med ingen högre önskan än att kvinnorna måtte taga dess spalter i anspråk och göra tidningen till *sin röst i den svenska pressen.*

Vitsordet.

"Det vackraste och varaktigaste minnet jag äger från mitt arbete i polisens tjänst är kvinnornas storhet och hjältemod inför olyckan", uttalade stadsfiskalen G. Lidberg i Stockholm vid ett tillfälle. Jag åsyftar här den olycka, som vållats genom sonens, makens eller närskyldas avsteg från laglighetens väg. Då till följd av dylikt felsteg familjens framtidsförhoppningar synts grusade, ja, till och med då förbrytelserna varit så svåra, att alla vänt sig med avsky från den felande, ha makan, modern eller systern, oftast utan att utbrista i fåfäng klagan eller ens ställa ett enda förebråelsens ord till den skuldbelastade, undergivet tagit emot det hårda slaget. Hon har känt och förstått, att det enda, med vilket *hon* kunnat hjälpa och upprätta, har varit tröst och förståelse. Jag har sett henne ha kraft att kärleksfullt sluta i sina armar den, som vållat henne den högsta nöd och förtvivlan.

STARTEN.

När vi startade Kvinnornas Tidning, gjorde vi det i den tro, att det inom den svenska kvinnovärlden fanns ett behov av och en längtan efter ett prässorgan, som i verklig mening skulle vara en kvinnornas egen tidning med uppgift att vara dem till tjänst. Denna tro har bestyrkts av det hjärtliga mottagande tidningen fått. Från alla delar av landet hava kommit de vänligaste skrivelser, uttryckande glädje över att kvinnornas så länge närda önskan att få en egen röst i prässen äntligen gått i uppfyllelse. Den sympati, som strömmat oss till mötes, har varit en hel rikedom, inför vilken vi stått överraskade och lyckliga med en stark känsla av ansvar och förpliktelse.

Den första hälsningen, vilken som det bästa varsel nådde redaktionen, kom från den svenska kvinnorörelsens främste representant och ledare Professorskan Ann Margret Holmgren. Med benägen tillåtelse återgiva vi de entusiasmerande orden:

Stockholm d. 13 dec. 1921.

Kvinnornas Tidning kom i dag som Lucia med ljus i grönskande krona. Äntligen, äntligen en kvinnornas tidning, där vi kunna få plats för v å r a intressen) och för vad vi tänka och önska i olika frågor av betydelse. Genom den kan vi få tala vid varandra inom och utom landet.

Hurra för Göteborgskvinnorna, som handlat raskt.

Leve Kvinnornas Tidning!

Er

Ann Margret Holmgren,
som med glädje vill bli medarbetare.

IN MEMORIAM.

ELLA BILLING

f. Wulff.

Ella Billing, vår tappre rösträttskämpe, som gjorde föredragsturnéer genom landet ända upp i det nordligaste Sverige, har gått bort, saknad av alla som kände henne och avhållen som få.

På senare år var hon föreståndare för Nordiska Kompaniets intressekontor, en institution som vårdar ett par tusen anställdas ekonomi. Hon blev denna personals vän och rådgivare och lämnar ett stort tomrum efter sig i N. K. Fru Billing var under en kort tid stadsfullmäktig och har beklätt en mängd förtroendeposter, däribland ordförandeskapet i Stockholmsavdelningen av Svenska Kvinnors Medborgarförbund, för vilket hon varmt intresserade sig.

Ett uttryck för detta intresse var hennes på dödsbädden uttalade önskan att man inte måtte sända blommor till hennes sista vilobädd utan hellre ge bidrag till upplysningsarbetet i Svenska Kvinnors Medborgarförbund. *A. M. H.*

Det står i den gamla berättelsen, att kvinnan var den, som först tog av det träd, vars frukt även var *god.* Jag tror, att hon alltjämt på det område, jag här berört, innehar försprånget, och att detta är förklaringen till hennes överlägsna sedliga kraft."

Kvinnlig solidaritet.

Till ömsesidig hjälp och samhällets gagn.

De framgångar kvinnorna vunnit i sitt arbete för ernående av medborgerliga rättigheter hava hemförts i kraft av den solidaritet, den starka vilja till samförstånd som hittills gjort sig gällande bland dem och åter och åter förenat dem i samarbete för gemensamma önskemål.

Hur många gånger har man icke under offentliga upprop, resolutioner, petitioner sett bredvid varandra namnen på konservativa, liberala och socialistiska kvinnosammanslutningar!

Denna solidaritet löper fara att brytas, när kvinnorna nu, efter mottagen politisk rösträtt, som väljare värvas in i de olika partierna för att där partidisciplineras. Det ligger i öppen dag, att kvinnorna för en avsevärd tid framåt skola komma att spela en underordnad roll inom de stora politiska organisationerna och att de föga skola kunna göra sina åsikter gällande därinom.

Försvinner då den känsla av solidaritet, det fruktbärande samförstånd, som hittills existerat mellan de olika meningsgruppernas kvinnor, för att i stället efterträdas av den misstro och fiendskap, som följa med partidisciplineringen, så hava vi att räkna med icke det ökade kvinnliga inflytande i samhället, vi hoppats på i samband med den politiska rösträtten, utan med den svaghet och maktlöshet som följa med varje splittring av kraft.

Det gäller för kvinnorna att, även sedan de uppdelats på de olika partierna, söka vidmakthålla kontakten med varandra och bevara sin nuvarande betydande samfällda styrka genom att i fråga om alla för kvinnovärlden gemensamma önskemål stå solidariska med varandra. Denna kontakt kan icke förmedlas av den partifärgade, av kvinnosynpunkterna ointresserade dagspressen. Här erfordras en kvinnotidning, där kvinnorna fritt kunna mötas för att rådgöra och enas.

Kvinnornas Tidning kan med stöd av Sveriges kvinnor bliva denne förmedlare mellan de olika meningsgruppernas kvinnor.

Den kvinnliga solidariteten är värd att skyddas och stärkas även med hänsyn till *samhällets* intressen.

Den utgör en den vackraste kontrast till den oförsonlighet och den lust att komma varandra till livs, som kännetecknade de manliga partiorganisationernas förhållande till varandra och söka sig utlösning i allt häftigare och för landet allt mera fördärvbringande partistrider. Den kvinnliga solidariteten, förmågan att kunna se bort från de partiskiljande faktorerna och förtroendefullt enas om gemensamma samhälleliga önskemål kan, om den vidmakthålles och vårdas, av kvinnorna föras in i de stora politiska partierna och där beredа jordmånen för det folkliga samförstånd, den inre fredsbenägenhet, vilken är en ännu angelägnare omsorg än stärkandet av den internationella fredsviljan, vars vikt av alla så oförbehållsamt erkännes.

Kvinnornas Tidning uppställer för sig som en utomordentligt viktig uppgift att söka vinna kvinnorna för ett målmedvetet politiskt fredsarbete inom de olika partierna med utjämning av de skarpa politiska meningsskiljaktigheterna och beredande av rum för en ärlig vilja till folkligt samförstånd och samhällsfred.

TONEN.

SÄLLSKAPSLIVET.

I provnumret av denna tidning sökte undertecknad i en artikel under ovanstående rubrik fästa uppmärksamheten på ett tidstypiskt missförhållande, som inom loppet av några år likt en farsot utbrett sig över våra samhällen, nämligen den dåliga tonen. Den dåliga tonen sådan den möter oss i vårt sällskapsliv, i vårt tillfälliga umgänge på gator, i spårvagnar, i butiker, i förhållandet mellan över- och underordnade, mellan offentliga förtroendemän och massan. Överallt en försimpling, förvildning och osäkerhet som icke kan undgå att springa en i ögonen och uppmana till protest.

Låtom oss för dagen endast kasta en blick på vårt sällskapsliv. Vad erbjuder detta en nutidens människa till vederkvickelse och upplysning? — Bridge, dans, en innehållslös, fördummande konversation! Vi veta alla att förhållandet är otillfredsställande, men hålla alla god min. Först man och man emellan erkännes oförbehållsamt det helas tomhet och ytlighet, och att man vanligen kommer hem efter en sådan bjudning mycket olustigare och tröttare än man gått dit. Ty — om vi vilja rannsaka oss själva — varför gå vi egentligen bort? Varför längta vi efter att nu och då få utbyta det egna hemmet mot ett annat, i umgänge med andra människor än dem vi dagligen ha omkring oss? — Vi måste då erkänna att den innersta drivkraften icke är maten och förplägnaden utan en längtan efter något nytt, fästligt och upplivande. — Dit går jag gärna — tänker en, då han blir bortbjuden, ty där träffar jag den eller den personen, som det är ett nöje att samtala med. Men väl anländ till fästligheten ifråga mötes han endast av besvikelser. Stämningen över det hela är icke längre densamma som den en gång tidigare var, och personen, som han längtat att återknyta förbindelsen med, synes även vara en annan. Liksom alla de övriga går denne efter maten att försegla sin själ vid spelbordets tytsnad. Och där sitta de nu snart tigande och fördjupade i sina kort-solfjädrar alla dessa människor, av vilka kanske var och en på förhand glatt sig åt att denna afton få uppleva något till glädje och fäst för sin inre människa.

Timme efter timme stråla ljusen över dessa målade lappar, som tyst och meningsfullt falla på bordet i cirkeln av igenstängda människosjälar. En tar hem och en annan sitter utan. En liten trång skala av lidelser passeras oavbrutet upp och ned — omgång efter omgång. Nu och då kanske en blick frånvarande och fjärrskådande flyger från korten upp mot lampans ljuskrets eller ut genom ett fönster, vari en flik av rymd och stjärnhimmel inrutas — och en lätt rysning av ångest eller obehag genomskälver betraktaren. Tanken på den tid som går och går och förloras utan innehåll och mening drar ofrivilligt förbi lik en undrande och stum förebråelse. Och han, som känner det, ville stiga upp och gå — befria sig från ett osynligt, olidligt tvång, men han förmår ej. Därute är ju endast ensamheten, och härinne är ändock människorna, likarna, själarna som han gått ut att söka. Och resignerad griper han om sina kort och fortsätter . . .

Passionen för kortspel är i våra dagar så allmän, att ett angrepp på detsamma säkerligen skall stöta mången för huvudet. Och man tycker sig höra den vanliga argumenteringen, då det gäller att försvara kortspel som tidsfördriv: man kan väl lika gärna spela som att sitta och kallprata eller förtala människor.

Ett dylikt uttalande ljuder som ett nödrop från ett folk, som förlorat alla sina andliga intressen. Det är ett hemskt vittnesbörd om vår viljas och vår fantasis bankrutt. Världen, den stora rika världen med sina mysterier och uppenbarelser, med sin kamp och sina stora, sällsamma öden — hela detta Nu, som genom många kända och ännu många fler miljoner okända lever vår generations liv — alla dessa märkliga, banbrytande idéer, för vilkas seger ensamma genier offrat hela sin levnad och i många fall även sitt liv — vetenskapen som skrider fram från resultat till resultat — religionen som lever sitt förglömda, men eviga liv — all dikt och poesi, som blommar upp omkring oss — allt, allt som skälver i tiden av längtan och hopp, och som, emedan det finns i tiden även borde finnas i varje bröst, som andas denna tids luft — allt detta är vårt nutida, igensomnade, fördummande sällskapsliv fullkomligt likgiltigt.

Efter vardagens ofta själlösa sysslor vilar man ut med korten eller finner uttryck för sin obrukade livslust i en ful oestetisk dans. Även i den ser man hur tonen sänkts, försimplats, förråats. Om en balsal i forna dagar — för en 8 à 10 år tillbaka — kunde vara en njutning för ögat genom det rytmiska skådespel som de dansande så att säga uppförde genom sköna och på grund av omväxlingen i de olika turerna fängslande rörelser, så blir en modern danslokal med sin svettiga, höftvaggande, hoppande publik snarast som en dårhusinteriör. Här är icke meningen att angripa vare sig kortspelet eller dansen i och för sig, ty båda kunna äga sitt stora berättigande *och* vände som sällskapsnöje. Men när ett helt folk i genomsnitt icke kan finna andra former för sitt sällskapsliv än kortspelet och dansen, då är tiden inne för ett giv akt.

Vi ha icke längre någon psykologisk ursäkt att andraga mot denna andliga narkos. Trötthetsvågen efter den stora själsliga överansträngning, kriget med alla dess fasor innebar, har småningom sjunkit tillbaka. Världen reser sig ur sin dvala och börjar med klar och kritisk blick betrakta de rådande förhållandena. Bristerna förgyllas icke längre av sagolika guldströmmar, man sover sig icke längre förmögen i grund och sangvinisk förtröstan på Mammon som en ständig och allsmäktig skyddspatron. En ny tid stundar, och vi måste förnya oss med den för att ej komma sist i raden av nationer.

Av många tecken att döma är det kvinnorna, som först, men dock icke ensamma, resa sig ur detta materialismens fruktansvärda skede, vi ännu genomleva, och som klarast känna dess fattigdom. Kvinnan av i dag erfar ett verkligt behov efter sådana kunskaper, som kunna hjälpa henne att komma tillrätta med sig själv och den värld som omger henne. Överallt där något finnes att lära, i konsertsal, i kyrka, å utställningssalong och föreläsningssal bilda kvinnorna ständigt — icke det proportionella utan det överväldigande flertalet. Varje konstnär, varje präst, varje diktare, varje föreläsare vet att hans största, hans uppmärksammaste och mest intresserade publik utgöres av kvinnor. Därför är det även av kvinnan man snarast väntar en revolt mot de nuvarande döda sällskapsformerna — en höjning och förädling av sällskapslivets ton.

Såsom värdinna äger hon den oskattbara förmånen att få ange tonen för sina gäster. Hon kan befalla flygeln eller pianot som medelpunkt i stället för spelborden och låta konversationen få idésamtalets flykt och innehåll i stället för det tomma kallpratet kring ingenting eller kring en olycklig och avundad nästa. Man borde i sina krav gå därhän, att stämpla kortspel en hel kväll, olämpligt eller olustväckande samtal och ful dans såsom ett brott mot en bildad sällskapskrets' goda ton.

Varje människa bär i sin själ en helgdagstanke, som intresserar henne mer än dagens alla små oviktiga funderingar, och den och ingen annan borde hon taga med sig, då *hon* går bort. Liksom man lägger vardagsdräkten hemma så borde man även lämna vardagsmänniskan kvar, då man går att gästa sin väns hus. Sverige är ju en andligen utomordentligt rik nation, fastän dess folk knappast vet av det. Vi ha under de senaste åren försummat mycket och ha mycket att taga igen. Låtom oss därför var i sin stad medverka till att av sällskapslivet slå en brygga mellan oss själva och våra kulturella rikedomar, tills vi kunna leva med dem som *ett* folk — ett älskvärt, upplyst och medvetet — och icke såsom nu döda tiden med själlösa tidsfördriv, som icke kunna lägga en tum till vår mognad som människor och nation.

H—t H—n.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Wahlbom's
KUNGSGATAN 29, GÖTEBORG
erbjuda i

Manufaktur-, Damkonfektions- & Sybehörsbranschen

största urvalet i endast *förstklassiga varor* till *absolut lägsta priser.*

Prover till landsorten franco

Wahlbom's

Aktiebolaget
Nordiska Handelsbanken
Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.
Egna fonder: Kr. 72,300,000:—
Fullständig bankrörelse.

SVENSKA HANDELSBANKEN A.-B. 1871
Öppna
Sparkasseräkning
Södra Hamngatan 23. Östra Hamngatan 39.
GÖTEBORG
Sparkasse-Kreditiv
kan därvid utfärdas möjliggörande uttag vid vilket som helst av
Svenska Handelsbankens
255 kontor.

Tankar vid årsskiftet.

För Kvinnornas Tidning av komminister ISAAC BÉEN.

Det gamla året har flytt. Ett nytt har begynt. Ett årsskifte — hur många underliga känslor och tankar väcker det ej till livs! Jag vet knappast någon kväll, som är så fylld av frågor och vemodsmättad som nyårsafton. Mer än någon annan är den en rannsakans, domens, men också hoppets.

Det kan ej hjälpas! Då vi gå över gränsen måste vi se tillbaka. Ingen kan undgå det.

1921 har varit i många avseenden märkvärdigt. Både på gott och ont. Jag tänker närmast på världshändelserna. Hur oerhört mycket ont ha ej de flydda dagarna fört med sig. Vilka mörka kapitel ha ej skrivits i mänsklighetens historia. Hur mycket av vanära och skam har ej dragits ned över vår arma jord. Historiens och Guds dom skall vila tung över många gärningar som övats — till och med över sådana, som skett i rättfärdighetens namn.

Eller jag tänker på de enskilda människorna. Hur underligt att gå igenom det flydda! Ett årsskifte manar fram så många minnen. Minns du — det, detta? Dagarna ha ju haft sina bördor, sina glädjeämnen. För många är året 1921 ett vemodets. De ha mistat så mycket. De ha mistat det, som var deras allt. Kanske du som läser dessa rader, har det så. Då kom dödens ängel. Tog vad du aldrig ville förlora. Den dagen, det året går aldrig ur ditt minne. Ett hemskt ögonblick. Ty därpå följde livets stora sorg. Den sorgen är ej stillad än — det känns som skulle den aldrig bli det.

Det finns också andra förluster. Av mer eller mindre smärtsam art. 1921 har för många betytt oerhörda ekonomiska svårigheter. Hur ha ej rikedomarna skingrats och brödet ryckts ur de arbetandes händer. Tänk på alla, som ha mistat vartenda öre de ägt. Eller tänk på alla arbetslösa i tusental, som fått frysa och svälta — de ville arbeta för att rädda sig och de sina. Men arbete vägrades dem. 1921 har för många mödrar och fäder varit ett tårarnas år.

Men inte skola vi blott måla i mörkt, fast årsskiftet manar fram många, många fler dystra minnen. Låt oss också se alla de ljusa. Jag tänker du som jag måste erkänna: vi ha fått så oändligt mycket. Ligga ej dagarna i stort sett i ljus. Tänk, vad vårt land varit skonat. Se på andra folk och länder! Tänk, vad du och jag ändå ha sluppit undan mycket och fått mycket. Vi stirra så gärna på det, som är mörkt och tungt och jämföra oss så gott som alltid med dem som ha det bättre. Så få vi så svårt att glädjas. Du, som tycker, att allt är mörkt — nattsvart — det finns också för dig så mycket av ljus och skönhet, som du skulle tacka för. Inget moln är så svart, att det ej har en guldkant, om man noga ser efter. Så har också det svunna året fört med sig mycken glädje. Därför skall du tacka. Till honom, tidens och evighetens Herre, din Gud och Fader, skall ditt tack riktas. Så blir då, vad jag vid ett årsskifte känner, bäst uttryckt så: "Herren gav och Herren tog, välsignat vare Herrens namn."

Det nya året är såsom en oskriven bok. Dag för dag skola bladen fyllas. Det är väl för oss, att vi ej kunna skåda in i framtiden. Nästa nyårsafton skall du ha upplevat mycket, som du aldrig tänkt vara möjligt. Inför ett nytt år måste vi därför stå med bävan. Men bävan förvandlas till frimodighet för den, som lägger sina händer i Guds. Vad som än sker — hos Gud är jag trygg. Jag går ej på måfå. Jag går visserligen mot okända öden, men jag vet, att fadershanden släpper mig ej. För ett Guds barn bär det alltid hemåt. Och vägen hem fruktar barnet ej. Så knäpper jag mina händer stilla, med tack för det flydda, med bön om förlåtelse. Så ser jag framåt:

"Ett år har gått, ett år går än;
vem vet, vad året giver?
Men om du har din hand i min
jag ej förfärad bliver.
Framåt i Jesu namn jag går,
välsigne han mitt nya år!"

Till våra läsare!

Formatet på Kvinnornas Tidning kommer att bliva 4-sidigt, 6- eller 8-sidigt, beroende på annonstillströmningen. Redaktionen skall alltid sörja för att textavdelningen får stort utrymme.

Utgivningsdagen blir måndagen eller, om helgdag då infaller, närmast följande vardag.

Lösnummer à 20 öre finnas i alla städer och andra större samhällen hos Prässbyråns tidningsförsäljare.

Prenumeration å tidningen, kr. 6: — pr år, ställer sig betydligt billigare och innebär säkerhet för att alla nummer erhållas.

Vi hava vidtagit några smärre förändringar i fråga om tidningens utstyrsel och uppställning. Provnumrets "huvud" (namnet), som icke gjorde sig bra, ha vi utbytt mot ett nytt av mera tilltalande utseende. Följetongens text, ursprungligen uppställd i bokformat, införa vi nu i svit, varigenom vi tillförsäkra våra läsare åtskilligt mera text.

En kvinnlig professor i historia

får Londonuniversitetet med detta års ingång. Hennes namn är Hilda Johnstone. Åren 1906—1912 innehade hon en docentur i historia vid högskolan i Manchester och har de senaste åren föreläst vid Kings College i London.

*

Om kvinnorna vore lika noga i valet av sina män som i valet av sina hattar, skulle åtskilliga äktenskap aldrig bliva av.

*

Spara edra ören och edra arvingar skola få råd att bränna upp sedlarne.

Vinterns stora fråga.

Arbetslösheten och åtgärderna däremot.

Den växande arbetslösheten är vinterns dominerande fråga. Fabrikernas ångvisslor kalla ej längre till arbete, gruvorna nedlägga driften, i skogarne höras ej yxorna gå, vid verken dåna ej hammarslagen, sjunga ej sågarne.

Kanske är det en god mening i det. Man har förbannat arbetet, slavgörat. Nu hungrar man efter det, icke blott för inkomstens skull utan för att fylla de tunga sysslolösa dagarne utan slut. Man har ringaktat arbetarne som massa, man har icke förstått vilka ofantliga värden de frambringa, vad deras produktiva arbete betyder för hela folkets välstånd. Vi hava behövt en upplysningskurs och vi hava fått den!

De arbetslösas antal beräknas till 100,000 personer. Åsätter man det arbete, de under normala förhållanden utföra, ett så lågt genomsnittsvärde som 5 kr. pr dag och individ, har vårt land att räkna med en samlad *daglig förlust av 500,000 kr. i outnyttjad arbetskraft!*

Men det är inte nog med detta, dessa 100,000 arbetslösa ha inga inkomster. Hur skola de kunna slå sig igenom vintern? En del kan reda sig på egen hand genom att anlita gjorda besparingar eller genom hjälp från bättre situerade släktingar el. d. Men det måste alltid komma att återstå ett mycket stort antal, som det allmänna, kommun och stat, d. v. s. skattebetalarne måste hjälpa över den svåra tiden.

Hur är hjälpverksamheten ordnad?

Det finns här i landet (sedan krigsåren) en hjälporganisation för att bekämpa följderna av den ofrivilliga arbetslösheten. Den centrala myndigheten är den under Socialdepartementet lydande *Statens Arbetslöshetskommission,* under vilken sortera *länshjälpkommittéer,* tillsatta av länsstyrelserna, och *kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittéer,* vilkas ledamöter valts av stadsfullmäktige eller, på landet, av kommunalfullmäktige eller kommunalstämma.

Arbetslöshetskommissionen äger bl. a. besluta om statliga nödhjälpsarbetens igångsättande och avgöra i vilken utsträckning kommun må med bidrag av statsmedel öppna understödsverksamhet. Kommissionen är skyldig att inrätta sig efter de begränsade statsmedel, som för ändamålet stå till förfogande, för år 1921 uppgående till 35,500,000 kr.

Länshjälpskommittéerna bestå liksom de kommunala hjälpkommittéerna av 4 högst 10 personer samt äro så sammansatta, att de inrymma representanter för alla intresserade parter: särskilt sakkunniga myndigheter, vilka företräda samhällets intressen, samt vidare representanter för den frivilliga välgörenheten, arbetsgivarne och arbetarne.

En brist i organisationen — hustrurna äro icke representerade.

Man har ifråga om de intresserade parterna glömt *en — de arbetslösas hustrur!*

Hustrurna, på vilken omsorgen om hemmet och barnet närmast vilar, borde självklart ha varit representerade i kommittéerna för att där kunna framlägga och vinna beaktande för *hemmens* önskemål. Det övervägande antalet arbetslösa familjeförsörjare lämnar helt säkert sin förtjänst på nödhjälpsarbetet och sitt understöd oavkortade till hustrun för familjens underhåll, men det finns dock många som förstöra dem helt eller delvis på krogen eller bierstugan. Hade hustrurna haft något medinflytande på kommittéernas beslut, skulle antagligen de nu utbetalade kontanta medlen i stor utsträckning utbytts mot hjälp in natura.

Det kunde också varit nyttigt, om hustrurna haft betrodda ombud i kommittéerna och genom dem fått en inblick i de stora ekonomiska svårigheter hjälporganisationerna hava att kämpa med. Initierade kunna berätta om den bittra missämja arbetslösheten dragit med sig in i arbetarhemmen, beroende på att hustrurna icke vilja förstå hur omöjligt det är för mannen att skaffa sig arbete, att driva upp betalningen för nödhjälpsarbetet eller skruva upp understödsbeloppen.

Vilka äro berättigade att erhålla nödhjälpsarbete eller understöd?

Någon **laglig rätt** för arbetslös att erhålla arbetslöshetsunderstöd förefinnes icke. Den princip, som tillämpas, är, att därest kommun ställt medel till förfogande att utbetalas till arbetslösa, kan kommunen, under förutsättning av Arbetslöshetskommissionens medgivande, bedriva understödsverksamhet.

För att kunna erhålla nödhjälpsarbete eller understöd måste *oförvållad* arbetslöshet föreligga, d. v. s. vederbörande skall kunna styrka, att han hos offentlig arbetsförmedling sökt, men ej erhållit arbete.

Hjälpkommittéernas förnämsta uppgift är att bereda sökanden utkomst genom eget arbete, hälst i öppna arbetsmarknaden, eljes vid nödhjälpsarbeten. Finnes icke tillfälle härtill lämnas *understöd.*

Äro en kommuns egna resurser otillräckliga för att möta arbetslösheten, kan den hos Arbetslöshetskommissionen begära statligt bidrag.

Äro lönerna vid nödhjälpsarbetena för höga? — Understödsbeloppens storlek.

Det är självklart, att nödhjälpsarbetet bör betalas *lägre* än det i öppna arbetsmarknaden gällande priset. Nödhjälpsarbetena igångsättas icke för att de verkligen behöva utföras, utan endast och allenast för att lämna sysselsättning och förtjänst till de arbetslösa. Ju förr dessa arbeten bliva obehövliga desto bättre. Är avlöningen vid dem låg, ligger det i arbetarnes eget intresse att vid första tillfälle, som yppar sig, återgå till det vanliga bättre betalade yrkesarbetet.

Målsmännen för den svenska industrien förklara emellertid, att denna, om den skall kunna återupptaga driften och konkurrera med utlandets industri, *icke* kan betala så höga löner, som de vilka nu utgå vid nödhjälpsarbetena. Är detta verkligen fallet, står man inför den synnerligen oroväckande situationen, att det är fördelaktigare för arbetarne att få anställning vid nödhjälpsarbetena än inom industrien, varigenom den i så hög grad önskvärda återgången till normala arbetsförhållanden försvåras och fördröjes. Detta återstår emellertid att *bevisa!* Vid nödhjälpsarbetena förtjänar en ensam arbetare c:a 36 kr. pr vecka och den gifte arbetaren 42 kr.

Varje kommun äger rätt att själv bestämma storleken av det *understöd,* som skall utbetalas till arbetslösa, för vilka nödhjälpsarbete icke kunnat anordnas.

Det *högsta* belopp, till vilket staten tillskjuter hälften, utgör emellertid tillsammans pr vecka för man och hustru 18 kr., för varje barn inom eller utom äktenskap kr. 3: 60 samt för ensam person mellan 15 och 18 år kr. 7: 20. De utbetalade beloppen torde i allmänhet hålla sig inom denna ram, vartill sedan i rätt stor utsträckning kommunen även bidrager till hyran.

Om en arbetslös undanhåller sin familj förtjänsten av nödhjälpsarbetet eller understödet, kan hustrun berättigas att i hans ställe utkvittera beloppet. Arbetslös som vägrar att antaga erbjudet nödhjälpsarbete, utan godkänd anledning lämnar det eller för ett oordentligt leverne, avstänges från vidare hjälp. Detta är ju ett rättvist förhållande, men i högsta grad otillfredsställande är det i så måtto, att det, om det gäller en familjeförsörjare, även *utestänger hans hustru och barn från understödet.* Det vill synas, som skulle man, trots den givna svårigheten, kunnat finna någon utväg för att skydda den försumliges ju dock oskyldiga familj.

I hur stor utsträckning hjälpas de arbetslösa?

Av de 100,000 arbetslösa, vi enligt beräkning f. n. hava här i landet, erhålla 49727 arbetslöshetshjälp, i det att 26,927 sysselsättas vid nödhjälpsarbeten och 22,800 erhålla understöd. Att ett så ofantligt stort antal arbetslösa erhålla hjälp i form av kontant understöd, utan att lämna det ringaste vederlag i arbete, är ägnat att väcka överraskning och ogillande. Det är ett otillbörligt slöseri med skattebetalarnes medel, vartill kommer, att denna hjälp, som har allmosegivandets karaktär, måste verka demoraliserande på dem, som mottaga den.

De för nödhjälpsarbeten och i understöd utbetalade statsmedlen utgjorde den 31 okt., den tidpunkt från vilken de senaste uppgifterna föreligga, tillsammans den ofantliga summan av kr. 33,721,252.

Den viktigaste omsorgen.

Redogörelsen här ovan visar vilken väldig och sinnrik apparat, som satts i rörelse för att bekämpa den oförvållade arbetslöshetens följder, och vilka ofantliga penningbelopp, som för samma ändamål utbetalas av allmänna medel. Allt är så omsorgsfullt och genomtänkt ordnat som om man inrättat sig för fortbestående förhållanden!

Men —

Vad göres för att återställa normala arbetsförhållanden i vårt land. Vad göres för att fabrikerna åter skola kunna kalla till arbete, hammarslagen dåna, sågarne sjunga, för att arbetarne från hjälptagare åter skola bliva självförsörjande? Vad göres för att få livets pulsar att slå i denna döda massa som handel och näringar nu förete?

Finns det några fakta i detta hänseende, på vilka man kan bygga en utredande artikel som den här ovan?

Nej!

Låt GUMAELIUS i GÖTEBORG förmedla Eder annonsering!
1877
SVERIGES STÖRSTA OCH ÄLDSTA!

PALLADIUM
Göteborgs största och mest populära filmteater
De förnämsta programmen från ***världens största filminstitut*** *och alltid den mest konstnärligt utförda musik*

Politisk överblick.

Över det politiska livet vilar ännu julhelgens ro. För vårt eget land är det väl närmast lugnet före den storm, som kan väntas, när riksdagen inom kort sammanträder för att tillgodose de olika klass- och partiintressena samt väl även i någon mån rikets intressen. Över riksdagsarbetet komma finansnöden och det med arbetslösheten följande sociala missnöjet att kasta sin skugga. Större överraskningar och särskilt vittgående beslut i de politiska stridsfrågorna kunna knappast väntas — de olika intressegrupperna äro för jämstarka för att någon av dem skulle kunna föra en aggressiv kraftpolitik.

Den utrikespolitiska situationen visar vid årsskiftet någon ljusning. Washingtonkonferensen har visserligen icke infriat de stora förhoppningar, som särskilt av fredsvännerna knutits till densamma, men har ändå givit en del resultat, som man får vara tacksam för. Spänningen i Stilla havet, faran för ett krig mellan Förenta staterna och Japan kan anses väsentligt reducerad. Den för Amerika misshagliga engelsk-japanska alliansen, i skydd av vilken Japan vågat föra sin utmanande politik, har utbytts mot ett tremaktsförbund med Förenta staterna som tredje part. Den minskning av rustningarne — om avrustning har aldrig varit tal! — som konferensen fastställt, får icke tagas som en fredsdemonstration, om än den beslutade dramatiska nedskrotningen av äldre krigsfartyg — en briljant gest åt de knorrande, skattetyngda folken! — uppfattas så av troskyldiga sinnen. Stormaktsflottorna äro fortfarande högst imponerande med samma slagkraft som förut, då ju nedskrotningen så ordnats, att det gamla styrkeförhållandet dem emellan bibehållits. Konferensen fortsätter emellertid, med tillbörligt

MAZETTIS CHOKOLADER
Överdådigt delikata

Filtar
och handstickade
Vaddtäcken
såväl som maskinstickade
till platsens billigaste priser.
LISA HALLBÄCK
Vävnads- & vitvaruaffär,
26 Vallgatan 26.

I VARJE SVENSKT HEM
som vill följa dagshändelserna inom politikens, handelns, konstens och litteraturens område
läser man numera
GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

HELANDERS
ångrostade
KAFFE
är i smak och arom
oöverträffat

KERSTIN LINDAHLS
BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4 — Tel. 8462
Rekommenderas!

STIBERGS KOSTERANSJOVIS
Bättre står ej att få
KOSTER ANSJOVIS
I ÖSTRONSÅS
STIBERGS KONSERVFABRIK
GÖTEBORG
EFTERFRÅGA DEN HOS EDER HANDLANDE

Plikten att vara frisk.

Självförvållad ohälsa. — Sunt förnuft bättre än medicin. — Hälsan en förstånds- och viljesak.

Att vara sund och frisk är en av livets bästa gåvor. Alla eftertrakta den, men hur många gå ej miste om den! Kvinnans bräckliga hälsa, hennes klenhet, hennes fysiska svaghet är ju en känd och vittnad sak. Hur ofta och med vilken god effekt framdrages ej detta som skäl för att neka de självförsörjande kvinnorna tillträde till mera krävande befattningar och som orsak till att de icke kunna tillerkännas samma löneförmåner som de manliga kamraterna.

Behöva verkligen en bräcklig hälsa och fysisk svaghet vara för kvinnorna utmärkande egenskaper? Helt säkert icke! Mycket av den kvinnliga klenhet, för vilken man skjuter skulden på försynen, är självförvållad, en naturlig följd av begångna försyndelser mot hälsans lagar. Sviterna av dessa försyndelser försöker man bota medels pulver och droppar. Naturligtvis förgäves! Det är själva de klenhetsalstrande orsakerna, som måste undanskaffas, om hälsan verkligen skall kunna återvinnas.

Ett hygieniskt levnadssätt skulle skänka hälsa, styrka och levnadsmod åt tusenden av dessa kvinnliga martyrer för allehanda småkrämpor och kurera otaliga av dessa nervösa kvinnor, som äro en plåga för sig själva och sin omgivning.

Om ni känner er opasslig, vid nedstämt humör, om ni tycker att ert vanliga arbete börjar överstiga edra krafter, så skynda inte genast till läkaren för att få något stärkande. Försök att kurera er själv! Undersök först om ni i ert levnadssätt möjligen kan finna någon orsak till er mindre goda hälsa.

Vad gör ni egentligen för att hålla er frisk, stark och arbetsduglig? Fäster ni tillbörligt avseende vid er mat? Det är ju ändå ur den, ni till mycket betydande del skall hämta er kraft? Om ni hoppar över en middag allt då och då och ersätter den med en bakelse, om ni undernär er genom kraftlös och ensidig föda, om ni kastar i er maten och låter magen utföra tändernas arbete, hur kan ni då begära, att er kropp skall må väl, och att ni skall kunna känna er spänstig och kraftig?

Och hur har ni det egentligen ställt med frisk luft? Har ni tänkt på hur utomordentligt viktig luften är för den mänskliga fysiken? Ni kan leva i många dagar utan mat och dryck, men ni dör, om era lungor endast för några minuter avstängas från tillförseln av luft. Hela sommaren lever man ett friluftsliv. Varje stund man kan, är man ute, och tvingas man att vara inomhus, låter man den friska luften bölja in genom öppna fönster. Och man skördar belöningen i en härlig känsla av hälsa och kraft.

Kommer så hösten och vintern och man blir åter stugsittare, levar bakom väl tätade innanfönster, vilka öppnas endast som allra hastigast för att släppa in en smula snart förbrukad frisk luft. Vistelsen i det fria inskränkes till ett minimum, promenaderna avknappas eller inhiberas fullständigt vid mindre vackert väder, vägen till och från arbetsplatsen tillryggalägges av de självförsörjande kvinnorna i de större städerna i de fullpackade, kvava spårvagnarna. Inte sant, sunda förnuftet säger, att den som på detta sätt under större delen av året sätter sin organism på skarp förknappning ifråga om den för dess välbefinnande absolut nödvändiga friska luften och dess syre omöjligen kan göra anspråk på en god hälsa.

Hur är det med er kroppsrörelse? Människan är inte skapad att tillbringa sitt liv, liggande i en säng eller sittande på en stol. Ett sådant levnadssätt strider mot naturen och hälsans lagar. Människan behöver för sitt välbefinnande kroppsrörelse och *allsidig* kroppsrörelse. Husligt arbete ger rikligt tillfälle härtill, och de husmödrar, som i dessa tjänarinnebristens tider själva utföra hemmets sysslor, kunna vittna om, hur väl — i hälsohänseende — arbetet bekommer dem. De kvinnor, som icke ha tillfälle att taga del i husligt arbete, utan i stället äro upptagna av stillasittande arbete, kunna och böra förskaffa sig kroppsrörelse genom långa promenader i rask trakt och en daglig konsekvent genomförd gymnastikövning, vilken mycket väl kan utföras i hemmet.

Ägnar vi nödig uppmärksamhet åt att förskaffa er vila och rekreation efter ert dagliga ansträngande arbete? Skakar ni av er arbetstankarne, arbetsbekymren, njuter ni av er frihet som en härlig gåva? Vågar ni hängiva er åt sysslolös vila? Skaffar ni er den styrkegivande stimulans, som ligger i ett nöje, en utflykt, en god bok, i ett intresserat deltagande i ett föreningsarbete eller umgänge med angenäma människor? Ger ni er kropp all den sömn den behöver? Det är skäl att tänka över detta kapitel, som innesluter så otaliga kvinnliga försyndelser. Den mänskliga kroppen är en ypperlig arbetsmaskin, men den behöver en noggrann vård för att hållas i fullgott skick. En för hård påfrestning skadar dess ömtåliga delar, och överansträngningen, den brutna hälsan äro där!

Klenhet, krämpor och sjukdomar äro inga hemsökelser ovanifrån eller skickade av hemliga, fientliga makter, de äro i de allra flesta fall den naturliga följden av försyndelser mot de naturens lagar, som vi alla mycket väl, om vi endast vilja göra oss besvär, kunna fatta med vårt förnuft och vilka vi med lätthet kunna efterleva.

Det är vår plikt att vara friska, att hålla oss i god form. Det är nödvändigt för framgången ute i förvärvsarbetet, och det är mycket väsentligt för lyckan i hemmet. Det är för de allra flesta en lätt uppgift, men även om den ter sig svår, *måste* man gripa sig an med den, ty den är en plikt, som man är skyldig sig själv och andra att uppfylla!

E. B.

Diskussions-spalten.

I sin "Diskussionsspalt" bereder "Kvinnornas Tidning" plats för artiklar i ämnen, vilka på grund av sin art inbjuda till meningsutbyte med upplysning, vägledning och hjälp som syftemål. Det förutsättes, att inläggen göras i en mot syftemålet svarande anda, sakligt och utan personliga utfall. Inledningsanföranden till denna avdelning liksom även av dem föranledda inlägg äro synnerligen välkomna!

Husmodern som hemmets tjänarinna.

I det provnummer vi utsände i dec. inledde "Monica" en diskussion i frågan "Husmodern som hemmets tjänarinna". Hon gav därvid uttryck åt sin beundran för det resoluta sätt, varpå så många husmödrar genom att själva utföra det husliga arbetet förstå att lösa den besvärliga tjänarinnefrågan, men uttalade samtidigt sina farhågor för att husmödrarne skulle kunna förlora i prestige genom att utföra sysslor, som av ålder icke hört till de mera ansedda. Från att vara hemmets härskarinna skulle husmodern kunna nedsjunka till familjens tjänarinna. Ett skydd häremot skulle möjligen kunna vinnas genom ett sådant ordnande av det husliga arbetet, att samtliga familjemedlemmar på något sätt deltoge däri och att husmodern icke gåve sin man och de större barnen personlig uppassning i form av borstning av skodon och kläder, bäddning av sängar etc.

Vi hava haft glädjen mottaga en del inlägg i frågan och meddela här nedan två av dem.

I.

Provnumret av "Kvinnornas Tidning" råkade komma i min väg, och jag fängslades genast, i synnerhet av en artikel "Husmoderns som hemmets tjänarinna". Då jag ser, att tidningen inbjuder till diskussion, tillåter jag mig nedskriva några av mina tankar i ämnet, ifall redaktionen skulle ha' lust att giva rum åt dem i tidningens spalter.

Den punkt, som mest betonas i artikeln är, synes mig, husgärningens mindre värde jämfört med annat arbete. Denna åsikt borde vi först och främst söka bekämpa med händer och fötter — och huvud. Ett arbetes värde bör väl bedömas efter resultatet, och det är resultatet av husgärningen som gör hemmet till en angenäm, frisk, ren, väl vädrad, ordentligt sopad och dammtorkad, estetiskt tilltalande, behagligt uppvärmd uppehållsort, eller till ett dammigt, osunt näste med dålig luft, där möblerna se ut som hade de varit i batalj med varandra, och där en okunnig, oduglig hand farit fram. Och matlagningen! Det är då en punkt där var och en erkänner saksens vikt. Varje bildad kvinna borde kunna bli en bättre kokerska och husjungfru än en obildad. Handgreppen kunna läras jämförelsevis fort, och den bildade praktiska kvinnan bör därtill foga sina vetenskapliga insikter i fysik, kemi, hygien, matematik. Husgärningen blir då en vetenskap, där det finns ett logiskt skäl för allt som göres, och ett logiskt svar på frågan, varför en sak göres just så? Är det icke lika viktigt att använda sina kunskaper i kemi för att hygieniskt brygga en kopp té, som att demonstrera svavelsyra och andra doftande kemikalier? Jag har ofta sagt till min tjänarinna: "Jag är lika stolt över att kunna skura ett golv, som att kunna skriva en bok". Och så ännu en sak, resultatet av husgärningen ser man genast, och däri ligger också en tillfredsställelse och belöning.

När nu en intelligent husmor övertagit det arbete, som förut utförts av en tjänarinna, så ligger det hos henne själv att tilltvinga sitt arbete samma aktning, som man väl får antaga, att hennes person förut redan åtnjutit.

Att husmodern skulle nedsjunka till mannens och barnens uppasserska och tjänstehjon måste naturligtvis *från början* förhindras. Situationen kan ju från början klargöras och dryftas. *Om* det är nödvändigt att reda sig utan tjänarinna, så *måste* varje familjemedlem vara beredd att hjälpa till och skjuta på. Jag har sett en general blanka både sina och hustruns skor, och dottern hade med sig en korg grönsaker hem, när hon kom från skolan, medan sonen sopade trappan och den stenlagda gången ut till gatan. — Att lejonparten ändå faller på husmodern är ju klart, men om hon utför sitt arbete så, att hon kan vara stolt däröver, så bli nog också de övriga familjemedlemmarna stolta över både henne och hennes arbete, och det blir icke mera tal om husgärningens mindre värde.

Ett sådant hem sprider också sitt inflytande till vida kretsar. I stället för att *husmoderns* prestige skulle lida genom husgärningen, så höjes *alla husmödrars* prestige och det blir en vacker symfoni, en lovsång till arbetets ära.

Utlandssvenska.

II.

"Die Hand, die wochentags den Besen führt,
wird Sonntags dich am besten karessieren."

("Den hand, som uti vardagslag en borste för,
på söndagen dig ljuvast kareserar.")

Göthe säger dessa ord i "Faust", och den engelska kvinnliga skönhetsdoktorn Margaret Hallam bekräftar dem i sin nyutkomna bok: "Hälsa och skönhet för kvinnor". Hon påstår, att tjänstflickor alltid ha de vackraste, mest välformade armarne, just på grund av sitt arbete, vilket stärker utan att överanstränga. Att piska mattor, bädda sängar, att skura och borsta äro idealiska muskelrörelser och förläna armen dess sköna rundning och fulländade form. Miss Hallam anser,

En skam.

Den engelska tidningen "Sunday Express" offentliggör en artikel av Frederick Atherton Wilson, som företagit en resa i den av ententemakterna besatta Rhenprovinsen. På det engelska gebietet upprätthålles god manstukt, men så är icke fallet i de trakter, där Frankrike med stöd av negertrupper för regementet. En skamfläck för civilisationen äro de av de franska militärmyndigheterna för negrerna upprättade bordellerna med *tyska kvinnor*. Författaren, som avsänt sin artikel från Wiesbaden, tillägger: Ingen tysk flicka kan här våga gå ut på aftonen utan sällskap.

HILDUR SANDEGREN, Kungsgatan 10, (Hörnbutiken), rekommenderar sitt stora urval av Hattar och Monteringsartiklar, Blusar, Klädningar, Kjolar samt Herr-, Dam- och Barnunderkläder. Beställningar utföras!

HK
De bästa HANDSKAR
och det rikaste urval
Drottningg. 24 HANDSKKOMPANIET Tel. 15379

Kristenssons modemagasin
Stort lager av färdiga
Sorg-Hattar.
Billiga priser.
Östra Larmgatan 8, Tel. 2637.

H. Pettersons Konsthandel
Kyrkogatan 41
rekommenderas

Stort lager av färdigsydda UNDERKLÄDER.
Beställningar å all slags Linnesömnad mottages.
Vita och kulörta Herr Skjortor sys efter mått.
FRIBERG & ANDERSON
Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235.

skattande åt det lysande nöjesliv, som utvecklats i konferensstaden, sitt arbete och kan måhända komma med ännu några goda resultat.

Den mångahundraåriga striden mellan Irland och England synes stå inför sin avslutning. Englands fredserbjudande om inrikespolitisk självstyrelse motsvarar visserligen icke de irländska republikanernas krav på fullständig skilsmässa från det hatade England, men torde dock komma att godtagas av det irländska folket.

Även för Tyskland kan en ljusning skönjas. Det tyckes äntligen ha gått upp för ententefolken, att den finansiella nöd, som f. n. härjar Europa, står i oupplösligt samband med den tyska misären = ententens kvävande ekonomiska grepp om Germanias hals. En revision av skadeståndsbestämmelserna ligger inom möjligheternas gräns!

Årsskiftet har även andra icke så glädjande företeelser att uppvisa. För att nämna några: I främre Orienten kämpa ännu Korset och Halvmånen, i Egypten blossar upprorslågan och i Ryssland råder alltjämt det bolschevikiska vanstyret.

Mademoiselle Exe.

Av
LANOE FALCONER.
Översättning för denna tidning av —e—.

I.

"Vi vänta henne varje ögonblick", sade mrs Merrington; "tåget kommer 3,30." —

"Jag hoppas hon blir bra", sade mrs Barnes, prästfrun. —

"Ja Gud give det, vi ha haft så mycket otur på senaste tiden. Miss Hut tyckte jag mycket om, hon hade sådant fint sätt; spelade piano med mycket behaglig touche och talade otadlig pariserfranska, men med stavningen var det skralt och aritmetik hade hon ingen aning om, och nu för tiden fordras så mycket i den vägen. Fräulein kunde allting, hon var ett under, men hon hade så konstiga manér, och mr. Merrington sade att han mådde illa, när hon kom till lunch med otvättade händer, och hon var verkligen bra smutsig. Miss Oliver var en förstklassig lärarinna och undervisade Evelyn utmärkt, men hon hade så konstiga åsikter, talade om rösträtt o. d. så jag var inte ledsen när hon flyttade; och så kom miss Bond och hon var rent omöjlig på flera sätt." —

Den sista satsen, kunde man höra, hade blivit betydligt modifierad. Mrs Merrington höll på att säga: Så förskräckligt högkyrklig", men erinrade sig lyckligtvis med vem hon talade, och ändrade slutet på satsen.

"Hur fick du reda på denna?"

"Min syster — Lady Carline, du vet, rekommenderade henne. Hon brukade ge lektioner i musik och franska åt min systerdotter, då de voro i Florens. Hon kom till England för en vecka sedan, för att söka plats i en engelsk familj, och såg min annons — var det inte märkvärdigt, och påminde sig, att jag var syster till Lady Carline, och så gick hon till min syster och bad henne om en rekommendation.

"Hon tycks motsvara allt vad jag önskar: Förstklassig pianist, talar flera språk, kan nog latin för att lära Freddy de första grunderna. Och så värderar jag mycket, att hon känner till engelska seder och bruk, eftersom hon hade så många engelska elever i Florens." —

"Jag förmodar hon är italienska?"

"Nej, jag tror inte precis hon är italienska. Jag är inte riktigt säker på vad hon är. Hennes namn — mycket ovanligt är Exe." —

"Sade du Exe?"

"Ja, det stavas E-x-e. Evelyn säger det borde uttalas "Äks", men man vet inte om det är franskt eller tyskt." —

"I alla fall är hon utländska?" —

"Javisst." —

"Katolsk?" —

"Oh nej, nej." —

"Det värsta med utländska guvernanter, tycker jag, är att de antingen äro katoliker eller ingenting *alls*." —

Mrs Merrington gav ifrån sig ett ofrivilligt protestrop, men hämtade sig raskt och sade:

"Men det kan inte vara fallet här, för min syster är mycket noga, ytterst noga i allt som rör religion. Tvärtom jag minns nu att hon haft en hel del tråkigheter just för religionens skull, och hennes åsikter ha avskurit henne från hennes närmaste." —

"Jag förmodar du menar att hon har bytt om religion?" —

"Ja — åtminstone tror jag, att min syster sade något ditåt. Hur var det Evelyn — Evelyn, vad var det tante Charlotte sade om mademoiselle Exe's åsikter?" —

Den unga flickan satt ett stycke bakom mrs Merrington och var fördjupad i en något hetsig diskussion med den unge mannen vid hennes sida.

Hon sade nu skarpt:

"Tig ett enda ögonblick, Parry, jag kan inte höra vad mamma säger." —

Och vänd till modern svarade hon:

"Jag vet inte — ack jo, nu minns jag — någonting om att hon avskyr Romerska kyrkan lika mycket som tante Charlotte."

"Det menade jag inte", sade mrs Merrington hastigt, då hon såg en skugga på mrs Barnes ansikte. Utan om mademoiselle Exe och hennes närmaste anhöriga. Brevet skall finnas här någonstans, ja, här är det." Hon läste högt:

"Den stackarn har under flera år levat skild från sina närmaste på grund av allvarsamma meningsskiljaktigheter. Det är ett för henne pinsamt ämne, så jag råder er att inte låtsa om det."

"Hm! interfolierade mrs Barnes i en så obehagligt uttrycksfull ton, att mrs Merrington skyndsamt bytte om samtalsämne. —

"Kära du", sade hon och vände sig till någon begraven i en länstol och dold bakom ett jättenummer av "Times", borde inte vagnen ha kommit tillbaka från stationen?" —

Frågan fick upprepas innan "Times" sänkte sig och avtäckte mr Merringtons väderbitna, gråskäggiga ansikte.

"Nej, inte på länge än", svarade han, "om Giles kör hästarna anständigt. Winchester station är 1½ kilometer på andra sidan staden Winchester, det gör dryga 15½ kilometer härifrån." —

"Femton och en halv?" upprepade den unge mannen, som satt bredvid Evelyn, "så långt är det väl ändå knappt, eller hur mr Merrington?" —

Kvinnan och den nya Giftermålsbalken.

Förvissade om att kvinnorna äro intresserade av att närmare lära känna de nya för äktenskapen gällande lagarne, lämna vi här nedan i stora drag en redogörelse för dem.

Den förra giftermålsbalken stiger i graven 200 år gammal.

Den gamla giftermålsbalken har fått vika för en ny, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1921 och är fullständigt gällande för alla efter denna tidpunkt slutna äktenskap samt delvis, i vissa fall helt och hållet även för tidigare ingångna äktenskap. Den gamla balken var stadfäst i 1734 års lag och sålunda vid sin bortgång nära 200 år. En respektabel ålder! Ursprungligen lade den alla rättigheter i mannens hand genom att tillerkänna honom oinskränkt husbondevälde. Han var "herre i huset", ägde rätt att bestämma över familjens angelägenheter, var målsman för sin hustru, vilken t. ex. icke utan hans medgivande kunde driva handel och näring, samt handskades efter gottfinnande med boets tillgångar med vissa mindre inskränkningar.

På 1800-talet företogos en del ändringar i lagen, av vilka två av så sent datum som 1874 och 1898 något kringskuro mannens ekonomiska maktbefogenhet med hänsyn till hustruns egendom. Hon skulle sålunda själv få råda över sin egen arbetsförtjänst och kunna genom vissa lagliga åtgärder skydda sin enskilda egendom o. s. v.

Men även med de angivna ändringarne verkade balken ytterligt föråldrad. Särskilt stodo målsmanskapet och mannens ekonomiska förmynderskap i öppen strid mot tidens anda. En genomgripande omgestaltning av hela giftermålsbalken framstod som en oavvislig nödvändighet. Frågan gjordes till föremål för utredningar, upptogs till behandling vid olika riksdagar, de framlagda förslagen till lagar om äktenskaps ingående och upplösning samt om äkta makars förmögenhetsförhållanden och deras rättsförhållanden för övrigt antogos och den 11 juni 1920 utfärdade k. m:t den nya giftermålsbalken.

Trolovning.

Den nya giftermålsbalken säger: "Trolovning är sluten, då man och kvinna med vittnen, ringväxling eller annorledes överenskommit att ingå äktenskap med varandra."

Någon bestämd ålder, vilken kontrahenterna böra hava nått för att kunna ingå trolovning (= förlovning) nämnes ej. Uttryket "man och kvinna" i lagparagrafen poängterar dock, att de böra hava trampat ut barnskorna för att deras överenskommelse skall vara av laglig verkan.

Trolovningen är icke häller giltig i rättslig mening, om de trolovade stå i så nära släktskapsförhållande till varandra att äktenskap dem emellan är förbjudet.

Däremot finnes intet lagligt hinder för att ungdomar ingå trolovning utan sina föräldrars medgivande.

Trolovning anses ingången endast i det fall, att till grund för densamma ligger en överenskommelse, att förbindelsen skall *fullbordas med verkligt äktenskap*. För att trolovningen skall anses sluten, måste den vidare på något sätt kunna styrkas, genom vittnen, annonsering, skriftlig försäkran, i brev eller i särskild handling, el. d. Det kan vara av vikt att en trolovning bevisligen förelegat t. ex. om barn födes, och kvinnan vill göra sina rättsliga krav gällande mot mannen, som övergivit henne.

Ett sammanflyttande i gemensamt hem är i och för sig intet bindande bevis för att trolovning ingåtts, icke häller om kontrahenterna tillkännagivit, att de ingått en *fri* äktenskaplig förbindelse.

En trolovning kan hävas, om båda parterna äro eniga därom och även, om endast den ene av dem så önskar. Bland giltiga orsaker för en sådan brytning nämner lagberedningen stridigt lynne, bristande kompetens att sköta hushåll, lämnade missvisande upplysningar i personligt hänseende eller om förmögenhetsförhållanden m. m. Vid en uppslagen förlovning äger en var av de f. d. trolovade att återfå de gåvor han eller hon givit motparten. Har någon av kontrahenterna utan giltig orsak slagit upp eller genom sitt uppförande gjort det omöjligt för den andre att upprätthålla förbindelsen, är han emellertid förlustig denna rätt, varjämte han är skyldig att lämna ersättning till den andre för förlust till följd av åtgärd, som denne vidtagit för det tillämnade äktenskapet. Lagberedningen nämner här utgifter för bostads förhyrande, inköp av möbler, förlust som den kvinnliga kontrahenten kan ha lidit genom sin uppsägning av innehavd plats o. d. (Icke myndiga personer, som utan sina föräldrars tillstånd ingått förlovning äro icke i detta fall ersättningsskyldiga.) Något direkt skadestånd för brutet äktenskapslöfte vet giftermålsbalken icke av.

Vid dödsfall är den efterlevande kontrahenten berättigad att återfå vad han givit den andre för äktenskapets skull och därjämte att behålla vad han själv mottagit.

Om trolovning, i vilken barn avlats, brytes, och mannen huvudsakligen bär skulden därtill, är kvinnan berättigad att erhålla skäligt skadestånd, att utgå antingen på en gång eller å fastställda tider. Vid beloppets utmätande skall hänsyn tagas till den större eller mindre skada, som tillfogats kvinnan (hennes sociala anseende o. d.), liksom till mannens förmögenhetsförhållanden. Var mannen vid hävdandet minderårig, d. v. s. under 18 år, kan han icke ådömas att utgiva skadestånd. Huruvida kvinnan, om hon tillerkänts skadestånd, även skall lyckas utfå det, är emellertid mindre säkert såsom delvis beroende på mannens goda vilja. Hon kan t. ex. icke för denna fordran få införsel i mannens avlöning. (Rörande den rättsliga ställning, som barn, fött inom trolovning, intager, skall redogörelse längre fram lämnas.)

Upplöses en trolovning, i vilken barn avlats, genom mannens död, och kvinnan är i behov av underhåll, njute hon, med villkor att hon inom sex månader efter dödsfallet hos sterbhuset eller vid domstol gör anspråk därpå, skälig andel av den bortgångnes kvarlåtenskap, dock högst hälften därav.

Forts. i nästa n:r.

---

för övrigt, att kroppsrörelser äro det viktigaste medlet att förvärva en vacker figur och harmoniskt utvecklade former. Hon förklarar, att husligt arbete är den sundaste sysselsättning man kan ha! Att vädra madrasser och skaka kuddar sätter midjans muskler i verksamhet, skriver hon, och att piska mattor och skaka gardiner förskönar armens form. Alla de olika små rörelser, som äro erforderliga för att duka ett bord, lägga tvätt till mangling o. s. v. sätta i verksamhet ett stort antal muskler. Dessutom verkar sådant arbete väckande och muntrande på levern och driver bort svårmodiga stämningar raskare än något annat i världen. Om en kvinna blir vred (och vem bland oss är så änglalik, att hon inte någon gång blir grundligt arg?) så äro 10 min. arbete med mattborsten det bästa medel som finns att "neutralisera" raseriet och bringa sinnet till jämvikt. Husgärning har ofta blivit kallad "Den förnämsta kvinnosporten".

När jag nyss läste en artikel i "Kvinnornas Tidnings" diskussionsspalt föll det mig in att ovannämnda artikel också kunde vara ett lämpligt inlägg i diskussionen om "Husmodern som hemmets tjänarinna". X.

En kria om "babies".

En 8-årig ungdom, som skulle skriva en uppsats över temat "Babies", utförde den som följer: Bäbisarne är de minsta människor som finns. På vår gata finns många bäbisar. I vartenda hus finns en, och när solen skiner kommer alla ut på gatan, och då ser man riktigt, hur många där är. I somliga barnvagnar sitter två, den ene har huvudet bak och den andre fram. Detta kallar man tvillingar, och de ser precis likadana ut, så när man ser den ene, tror man det är den andre. Bäbisar kan vara så snälla och rara, i synnerhet när de sover. Men när man tvättar dem, eller väcker dem om natten, så skriker de, och man får gå fram och tillbaka och skaka dem och sjunga. Men om man inte låter dem skrika, så skriker de mycket värre. Varje människa har varit en bäbi. Morfar också, men då såg han inte ut som nu. Inget hår hade han och inget vitt skägg, säger mamma, som redan kände honom på den tiden. Bäbisar har inga tänder och ingenting annat än tummen i munnen.

Vacker hy är skönhet.

Använd dagligen ***Yvy-tvål*** — det är den yppersta tvål för toiletten. Den renar utan att irritera, och de vegetabiliska oljor, som Yvy-tvålen innehåller, göra hyn frisk och fraich.

Yvy-tvålen säljes i varje affär från Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

Fisk-hallen

Grönsakstorget

rekommenderar sina 1:ma varor både färskvattens- som saltsjöfisk. Rökt lax & konserver till billigaste priser.

Varorna hemsändas. Ring tel. 5436 — 5438

Filial Bazar Alliance. Tel. 15324

Köp Olof Asklunds Bröd Det är bäst

KVINNORNAS TIDNING

kostar endast 6 kr. pr år.

Utkommer 1 gång i veckan. Prenumeration å närmaste postanstalt. För Göteborg å posten eller tidningens expedition, **Vallgatan 27, Gbg.**

Tel. 180 70.

Rökt lax,

Konserver, Ost, Smör och Ägg i

Bazar Alliance N:o 55 o. 60

Högaktningsfullt **A. Magnusson.**

Tel. 4576 till båda butikerna.

Hotell & Pensionat

Clara Johansson.

Kungsgatan 51, Stockholm.

Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!

Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

De flesta kvinnor, säges det, hava två slags humör, ett sämre i hemmet och ett annat bättre ute bland sitt umgänge. Det kan tilläggas, att detsamma är fallet med — de flesta män!

KUNGL. HOFLEVERANTÖR
Beda Cramér
Parfymeri • Tvål • Bijouteri
Galanteri-Affär
57 Kungsgatan GÖTEBORG Rikstel. 4711

RESESKILDRINGAR

från Sverige och Norge, utgivna av Redaktör A. G. Petersson, äro nu utkomna. Pris 4 kr. plus porto pr postförskott, till utrikes orter kronor 5 vid förut insänd likvid. Boken är rikt illustrerad med 100-tal förträffliga landskapsbilder, däribland 17 från Bergensbanan, Europas märkligaste järnväg, samt ett 20-tal vyer från nordligaste Norge, Midnattssolens land och ryska gränsen vid Norra Ishavets kust samt Rjukan, världens största kraftverksanläggning. Förf., som besökt den Skandinaviska halvöns alla städer, har i föreliggande bokarbete jämväl givit rum för korta skildringar från de små idylliska städerna Trosa, Skanör, Falsterbo, Sigtuna, Grenna, Östhammar och Öregrund samt flera större bruk och gruvfält i vårt land. Största uppmärksamheten ägnas åt mera avlägsna orter i framtidslandet Norrland (däribland Tornedalen), dit få hava tillfälle att resa. Ortsregistret upptager 550 namn på platser mellan Ystad och Trelleborg upp till Boris Glebb i Ryssland.

Bank-, Fond- och Handelstidn. den 15/10 1917 yttrar om detta bokarbete följande: Det är ett stort nöje att läsa dessa snapshots från alla möjliga delar av vår halvö. Stilen är ledig och uttrycksfull. Kvickt och underhållande skildrar förf. folkliv och natur, och man måste beundra hans förmåga att hastigt uppfatta det för en ort karaktäristiska och väsentliga. I detta fall är han lika framstående som G. H. T:s bekante "flygande", den för en del år sedan avlidne red. Rubenson.

Rekvisitioner sändas direkt till förf., adress **Kristinehamns-Tidningen, Kristinehamn.**

Lysekilsposten

Lysekils enda tidning.

Annonsera! Prenumerera!

Rampfeber.

Rampfeber är den häftiga känsla av ångest, som griper en del människor så snart de skola uppträda inför en större publik. Den yttrar sig som en våldsam hjärtklappning och ytterlig svårighet att tala. Hjärnan nekar att fungera, tankarne stå stilla, förståndet, slutledningsförmågan synas bortblåsta, och man känner sig som den mest bortkomna, olyckliga människa under solen.

Hur många kvinnor är det icke, som, fastän de veta med sig, att de vid offentliga diskussioner skulle kunna göra verkligt värdefulla, sakkunniga inlägg, inte våga att taga till orda av fruktan för den oundkomliga rampfebern och dess obehagliga yttringar.

Nu förhåller det sig emellertid till all lycka så, att de allra flesta människor genom anspänning av sitt mod och sin viljekraft kunna övervinna och för alltid göra sig kvitt rampfebern. Tusenden kunna intyga, att de efter att — varje gång med allt lindrigare symptom — ha genomlidit rampfeberns kval, känt sig allt säkrare på sig själva och slutligen till sin stora glädje funnit sig fullständigt kurerade och fria från den obehagliga åkomman.

Man måste gå metodiskt tillväga för att lyckas. Uppträd, om så låter sig göra, de första gångerna inför en mindre publik, men rygga ej häller tillbaka för den större åhörarekretsen. Undvik det långa anförandet och nöj er med ett helt kort inlägg. Stöd minnet med några ord på ett papper, som ni håller dolt i handen för att tillgripa om så skulle visa sig nödvändigt. Tala lugnt och med kraftig röst. Det *vill* en kraftansträngning till, men den är värd att göra. Ni har alla utsikter att lyckas, *ni lyckas*, och glädjen häröver ger er en tillförsikt, som sporrar er och betydligt underlättar nästa försök. Efter hand kan ni våga er på längre inlägg inför större publik, utan någon känning alls av den gamla rampfebern. Gör ett försök! Saken är i själva verket mycket lättare än vad man i allmänhet tror.

En vara är icke annonserad i Småland

om ej annons varit införd i

SMÅLANDS-POSTEN

Utgivningsort **VÄXJÖ.**

Betydligt större upplaga än någon annan tidning i Småland. En av svenska landsortens mest spridda tidningar.

Upplaga 16,000 exemplar.

Verner Magnusson
Kött- & Fläskaffär

Bazar Alliance 42—43. Tel. 106 28.

rekommenderas till ärade husmödrar.

ARLA MJÖLK

Distribution på glasflaskor.

Tel. 85 78, 36 99

ARLA MJÖLKSERVERING

Drottninggatan 13. Tel. 90 96.

Men detta gamla tvistefrö fick vila för ögonblicket, ty det ringde på ytterdörren.

"Där ha vi henne!" utropade mrs Merrington, och skyndade ut i förstugan för att hälsa på den nykomna.

De övriga lyssnade med stort intresse till vad som försiggick i förhallen.

"Jag hoppas bara hon inte måtte vara långtråkig", sade Evelyn med låg röst till Parry. —

"Varför skulle hon vara långtråkig?"

"För att alla människor i hela vårt grannskap äro odrägligt långtråkiga. Tst, här kommer hon." —

Det finns människor, som icke göra det ringaste intryck på oss vid ett första möte, det finns andra, som man efter första anblicken aldrig glömmer. Mademoiselle Exe tillhörde den senare klassen, ehuru hennes utseende på intet sätt var karaktäristiskt. Kortväxt med ett vardagligt ansikte, åldern oviss, klädd i en brun reskappa och en liten svart strålhatt. Hon var därjämte mycket mörk med färglös hy och hade ett brett ansikte. Dragen voro tjocka och klumpiga med undantag av munnen, som hade välformade läppar, och linjen mellan läpparna uttryckte lugn bestämdhet men också godhet. Något i ansiktets övre del tycktes svära emot munnens vackra uttryck, och Evelyn, som hade god observationsförmåga, upptäckte snart, att det var ögonbrynens egendomliga vinkel. De voro tjocka, svarta, sluttade starkt från tinningarna nedåt och möttes över näsroten.

"Var så god och sitt, mademoiselle", sade mrs Merrington, sedan alla blivit presenterade, "säkert kommer en kopp té att smaka bra efter resan. Får det vara socker?" —

"Tackar, varken socker eller grädde, madame." —

Den röst, med vilken dessa ord sades, var låg och djup, och ändå, det var åter Evelyn som märkte det, var den så genomträngande att man tydligt kunde höra varje stavelse längst bort i den mycket stora salongen.

"Jag är rädd det var en ledsam åktur från stationen", sade mrs Merrington artigt. —

"Nej, madame", sade mademoiselle Exe, som sökte göra den hårda engelskan mjukare i uttrycket genom att låna en titel från ett elegantare språk. "Det intresserade mig att studera trakten. Jag försökte förgäves upptäcka det vackra slott, som lady Carline så ofta beskrivit för mig." —

"Ett vackert slott! Det måste vara Lingford castle." —

"Ja, madame, så var det visst." —

"Det ligger åt alldeles motsatt håll. Det är ett mycket vackert ställe, sade mrs Merrington och såg på Parry, som var sysselsatt att bjuda kakor åt damerna. Det tillhör mr Lethbridge." —

"Verkligen?" sade mademoiselle Exe med en hastig blick på Parry. "Mr Lethbridge är avundsvärd." —

"Kommer att tillhöra mig, menar mrs Merrington", sade Parry dystert, "om jag lever så länge." —

"Jag tror nog, om du är ytterst försiktig, att du kan lyckas leva tre år till", sade mr Merrington satiriskt, medan hans blick nästan med beundran vilade på den ståtlige ynglingen med skuldror lik en gladiator.

"Mr Lethbridge får icke tillträda sitt arv förr än han är 23", sade mrs Merrington förklarande. "Förmyndarne hava arrenderat bort slottet till hans halvbror mr Cosmo Fox."

"Gemål till den berömda skönheten?" frågade mademoiselle Exe. —

"Det finns folk, som anser henne skön", sade mrs Merrington kallt. —

"Hon är alldeles bedårande", utropade Evelyn entusiastiskt. —

"Hon är den vackraste kvinnan i hela landskapet", sade mr Merrington. —

"Om den saken kan väl finnas två meningar", sade Parry, och betraktade beundrande Evelyns blonda huvud. —

"Jag tycker mrs Duncombe ser ännu bättre ut", sade mrs Barnes. —

Fram under mademoiselle Exes tunga ögonbryn gled en stadig och genomträngande blick nyfiket från en talare till en annan, medan läpparna bevarade ett uttryck av älskvärd hövlighet.

"Jag förmodar", var hennes nästa anmärkning, "att mr och mrs Fox taga livlig del i sällskapslivet och ofta se gäster i sitt vackra hem?" —

"Ja, tyvärr!" sade Parry. —

"Monsieur tycker inte om sällskapsliv?"

"Det beror på sällskapet", sade Parry med eftertryck. —

"Mr Lethbridge frågar bara efter folk, som jämt slår ihjäl någonting", förklarade Evelyn maliciöst. —

"Det slår in", sade Parry och rodnade, "en man ska' vara en sportsman och inte en mes, inte sant, mr Merrington?" —

"Alldeles riktigt, min käre gosse."

"Jag hatar en stackare, som är rädd att bli våt om fötterna, och som inte kan ladda sin bössa och jag hatar —"

Han höll på att säga "utländingar", men med ett hos honom sällsport anfall av takt hejdade han sig och sade i stället "tyskar", då han, att döma av hennes accent, kände sig säker på att hon icke kunde tillhöra *dem*.

"Mr Cosmo Fox har många vänner i utlandet", sade mrs Merrington, "han har varit utrikes i många år som diplomat." —

Mrs Barnes ovanligt långa tystnad får icke tillskrivas brist på intresse eller observationsförmåga. Hon hade ansträngt sig till det yttersta för att studera den nykomna, men då hon var alldeles ur stånd att klassificera henne under någon känd kategori, så beslöt hon använda sin egen detektivmetod och göra frågor.

I hög skarp diskant började hon:

"Ni talar engelska så flytande, att jag förmodar ni känner väl till England?" —

"Icke England, madame", svarade den främmande guvernanten med en mjukhet i tonfallet, som efter mrs Barnes raspande röst lät som musik. "Engelska har jag lärt i utlandet; detta är första gången jag varit i England; jag har endast varit här en vecka." —

"Verkligen! Säkert har ni redan märkt en ganska stor skillnad mellan det här landet och — och —"

"Alla andra länder. Ja, i sanning, madame." —

Men detta var inte vad mrs Barnes fiskade efter. Hon gjorde ett nytt anfall på en annan linje.

"Anser ni att katolska kyrkan gör landvinningar i ert land?" —

Forts.